

Monumentnummer*: 468949

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 januari 1994
Kadaster deel/nr 82859/51

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Assen		Assen		Drenthe		

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Vaart Z.Z.	11			9401 GE	Assen		
Vaart Z.Z.	13			9401 GE	Assen		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Assen	I			9052
Assen	I			9112

Omschrijving**

Inleiding

Het van omstreeks 1810 daterende WOONHUIS, dat is opgetrokken in een sobere baksteen-architectuur met eclectische motieven, staat bekend als het 'Gratamahuis' en is gebouwd voor mr. Sibrand Gratama op de plaats waar voorheen vier kleine panden stonden. Het huidige aanzien van het grote huis dateert van omstreeks 1880 en had oorspronkelijk een symmetrische voorgevel, die in 1919 en 1924 door vrij ingrijpende wijzigingen op de parterre in de linker zijgevel en rechts van de nog oorspronkelijke, laat-negentiende eeuwse entreepartij iets van zijn oorspronkelijke karakter heeft verloren. In de negentiende eeuw was in het bouwdeel achter het huis de drukkerij van de Provinciale Drentsche en Asser Courant gevestigd. De bescherming geldt alleen voor de negentiende eeuwse hoofdvorm van het huis.

Omschrijving. Het betreft een groot pand met verdieping onder een met pannen gedekt schilddak met een overkapte schoorsteenschacht op beide nokhoeken en houten rondboog dakkapellen met gecanneleerde posten en geprofileerde rondboog omlijsting op gecanneleerde pilasters. De zeven traveeën brede, oorspronkelijk symmetrische voorgevel met gepleisterde plint, hoeklisenen, zesruitsschuiframes met afgeronde hoeken onder strekken en een entablement met tandlijst aan de verkroppingen. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

entree bevindt zich in het drie traveeën brede middenrisaliet. De entreepartij bestaat uit een hardstenen stoep, een op natuurstenen poeren staande houten ingangsomlijsting met gietijzeren versieringen in het fries en tritonen in hoog-reliëf boven aan de pilasters. De houten rondboogvormige portiekopening heeft een kuifversiering tussen de zwikken, de vloer van de portiek is bedekt met een mozaïek, de wanden zijn bekleed met tegels die zijn voorzien van een door middel van de zogenaamde decalcomanie methode opgebrachte decors en het plafond is versierd met een studijst. In de linker- en in de achterwand zijn de originele paneel-vleugeldeuren nog aanwezig. De linker heeft een versierde stolpnaald en een bovenlicht met gietijzeren snijraam boven een bewerkt kalf. De andere is voorzien van gietijzeren raamijzers en een identiek kalf. Boven de entree bevindt zich een oorspronkelijk op het verdwenen balkon uitkomende porte brisée met bovenlicht (met afgeronde hoeken als bij de vensters) binnen een profiellijst met kroonlijst op klossen en consoles. Rechts van de entree bevindt zich een met de rest van het gebouw detonerende winkelpui die in 1924 werd ingebouwd voor de melksalon van A.G. Meeks. Tegen de linker zijgevel met eveneens detonerende winkelpui staan hoeklisenen en het venster op de verdieping is, evenals het entablement, gelijk aan dat van de voorgevel. De pui is het resultaat van een verbouwing uit 1919 voor de winkel van 'Rijwielen en motoren H. Kip'. De achterste hoek van deze zijgevel is gedeeltelijk weggehakt, waardoor een tromp is ontstaan. De dakkapel aan deze kant is gelijk aan die op het voorste dakschild. Achter deze zijgevel en aan de achterzijde van het huis staat een lagere lijstgevel met daarboven en achter een ver doorlopend dakschild boven twee bouwlagen met mezzanino. Deze uitbouw heeft meerdere vensters van divers formaat in een achtergevel met staafankers. Drie van de zes vensters in deze zijgevel zijn blind. De bouwdelen achter de uitbouw zijn jongere toevoegingen.

Waardering

Het karakteristieke pand heeft architectuurhistorische waarde als belangrijk en beeldbepalend architectonisch element tussen de waardevolle, overwegend laat negentiende eeuwse en vroeg twintigste eeuwse bebouwing aan de Vaart. Het heeft derhalve grote ensemblewaarde en maakt tevens deel uit van het beschermd stadsgezicht Assen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument